

Dlaczego Litwa nie używa biało-czerwonej flagi?

© D.Tunkūno nuotr.

Tradycyjny symbol Litwy to "Pogoń": konny rycerz w czerwonym polu. Obecna flaga tego kraju w żaden sposób nie nawiązuje do tej symboliki i przypomina kolory noszone przez rastafarian i członków ruchu panafrykańskiego. A wszystko - uwaga - przez Polaków. I bolszewików. Historyczna flaga Litwy może jednak powrócić. W litewskim Sejmie odbyła się dyskusja na ten temat.

Symbolami Rzeczypospolitej Obojga Narodów były zarówno litewska Pogoń, jak i polski Orzeł Biały.

Później (za późno), w czasie, gdy Rzeczypospolitej już nie było, a trzeba było pozyskać dla sprawy jej odbudowy Rusinów - zaczęto dodawać do symboliki archanioła Michała, patrona Rusi.

W 1918 roku, gdy na terenach dawnej polsko-litewskiej Rzeczypospolitej powstawały państwa narodowe, trzeba się było podzielić symboliką: Polacy wrócili do Orła, Litwini (którzy ku szokowi dużej części Polaków ogłosili się osobnym narodem i utworzyli własne państwo) - przyjęli za godło Pogoń. Z flagami było trudniej: biel i czerwień, symbolizujące barwy polskiego herbu, przyjęła rodząca się II Rzeczypospolita. Litwini, których herb również był biało-czerwony, nie mogli zrobić tego samego. Chcieli przecież jak najmocniej odciąć się od polskości.

Przez jakiś czas brano pod uwagę umieszczenie białego rycerza na czerwonej fladze, jednak za bardzo - uznano - przypominałoby to flagi używane przez bolszewików. Poza tym w czasach budowy litewskiego nacjonalizmu wielu intelektualistów postulowało odcięcie się od tradycji państwowych Wielkiego Księstwa Litewskiego jako kraju wielonarodowego - do tradycji WKL (i jej symboliki) nawiązywali też dawniej Białorusini (białoruska opozycja narodowa robi to do tej pory).

Barwy zielona i czerwona to kolory często pojawiające się w litewskich strojach ludowych. Dodano do nich żółć symbolizującą świt i za sprawą litewskiej konstytucji z 1922 roku kolory te stały się litewskimi barwami narodowymi, mimo, że budziły spore kontrowersje: nie były to kolory historyczne, zgrzytały z zasadami heraldyki, a poza wszystkim - były takie same, jak flaga Etiopii. Od której wywodzą się barwy ruchu pan-afrykańskiego.

Obecnie czerwień, zieleń i żółć mają w swoich flagach m.in. Etiopia, Benin, Burkina Faso, Kamerun, Republika Środkowafrykańska, Mali, Gwinea, Gwinea-Bissau, Ghana, Senegal, Zambia, RPA, Togo, Zimbawe, Mozambik itd.

Jako barwy panafrykańskie przejęte zostały również przez rastafarian i od tej pory narodowy sztandar Litwy zaczął się niektórym kojarzyć z beretami noszonymi przez miłośników reggae, dżointów, dreadów i Hajle Sellasie.

Zieleń, żółć i czerwień były jednak kolorami symbolizującymi litewską państwowość w czasie radzieckiej okupacji tego kraju i dlatego po odzyskaniu niepodległości w 1990 roku znów uznano je za barwy narodowe.

Teraz, gdy już nie trzeba nikomu udowadniać swojej odrębności od Polaków i Białorusinów (nie

wspominając o bolszewikach), a do tradycji WKL nawiązuje się coraz częściej - debata na temat historycznej flagi Litwy powraca.

W litewskim Sejmie (Sejmasie) odbyła się dyskusja na temat wykorzystywania flagi z Pogonią. Do tej pory jej wywieszanie zawarowane było dla niektórych obiektów historycznych. Obecnie zaproponowano, by to samorządy decydowały o wywieszaniu historycznej flagi. Możliwe więc, że za jakiś czas Litwini będą posługiwali się dwoma narodowymi sztandarami.